

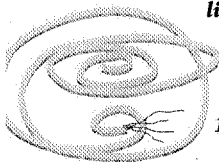
Het bedrijf Berger Recycling bv in Hoogezand kan gerekend worden tot de modernste kabelverwerkingsinstallatie in Europa. Vooruitlopend op strenge milieuwetten heeft het bedrijf een zeer mi-

Het bevriezen van

oude kabels

FOTO'S: JOHN STOEL

Interieur fabriekshal van Berger Recycling

lieuverantwoorde wijze

van kabelverwerking in praktijk gebracht.

Berger verwacht binnenkort

door VROM aangewezen te worden

als één van de 'goedgekeurde' kabelverwerkers in Nederland.

Kees Siderius

Naast het recyclen van kabels houdt Berger zich bezig met de verwerking van blik. Het blik is afkomstig uit het huishoudelijk afval dat in de afvalscheidings-installatie van de Vagron verwerkt wordt. Na schoonmaken wordt het blik vermalen en vervolgens als bruikbare grondstof aan Hoogovens geleverd. Dit onderdeel van Berger draait nu al enige jaren met succes.

VETTE GRONDKABEL

Het probleem bij kabelverwerking is dat kabels bestaan uit allerlei verschillende metalen (ijzer, lood, koper, aluminium) en omhulsels van jute, papier, bitumen, vet of kunststof. Vroeger werden oude kabels meestal in brand gestoken om het metaal weer te kunnen gebruiken. Het omhulsel gaat daarbij verloren en bij verbranding ontstaan allerlei gevaarlijke, giftige gassen. Slecht voor mens en milieu. Kabels branden is nu dan ook officieel verboden.

De nieuwe installatie bij Berger is in staat alle soorten ka-

bels te verwerken, zonder dat er afval overblijft. Eerst worden de afgedankte kabels soort bij soort gelegd en in 'hapklare brokken' geknipt. Vervolgens vindt afkoeling van het materiaal tot -196°C plaats met behulp van vloeibare stikstof. Dankzij deze bevriezing wordt het kabelomhulsel bros. Zelfs de meest vette grondkabel laat zich daarna uitstekend vermalen. Hierna worden de brokstukjes gescheiden en opgevangen.

LEKVRIJ

De cryogene techniek - het werken met zeer lage temperaturen - is door oprichter Bernard van der Ley als eerste voor kabelverwerking gebruikt. Bij het aanpassen van de installatie is samengewerkt met Hoek Loos, producent van industriële gassen uit Schiedam. In de praktijk blijkt dat dankzij toepassing van de cryogene techniek het vermalen minder energie kost. Ook wordt er zo een schoner eindproduct verkregen. Dit eindproduct

voldoet daardoor aan de strengste eisen die hergebruikende industrieën stellen.

De fabriek van Berger is in staat gebruikte kabels 'lekuvrij' te verwerken. Lekuvrij betekent dat er geen afvalstoffen vrijkomen en dat alles hergebruikt wordt. Helaas zijn de verwerkingskosten van de methode van Berger hoger dan bij verbranding. 'Dat heeft tot gevolg dat de meeste afvalkabels van Nederland nog steeds verbrand worden,' vertelt Van der Ley. 'In het zuiden van Nederland worden nog een paar kabelbranders gedoogd, maar het grootste deel wordt geëxporteerd naar landen als China, Bangla Desh, Pakistan. Daar wordt het alsnog verbrand, vooral om het koper eruit te krijgen. Het ministerie geeft exportvergunningen af, omdat het om een grondstof gaat. Maar het is natuurlijk wel vreemd, dat dezelfde overheid kabelbranden uit milieuoogpunt hier verbiedt en het in Derde Wereldlanden laat gebeuren.'

NIEUWE REGELS

Het ministerie van VROM streeft naar een lekuvrije verwijderingsstructuur voor gebruikte kabels. Het is de bedoeling om storten en exporteren te verbieden, zodat zeker is dat gebruikte kabels op verantwoorde wijze worden verwerkt. Een werkgroep, waarin naast VROM ook het ministerie van Defensie, NS, PTT Telecom, de samenwerkende kabelfabrikanten en EnergieNed (de gezamenlijke energiebedrijven) zitting hebben, is bezig regels op te stellen waaraan dergelijke kabelverwerkers moeten voldoen.

Volgens Van der Ley wordt er al jaren op die regels gestudeerd, maar hij heeft nu goede hoop dat er nog dit jaar meer duidelijkheid komt. Berger Recycling maakt dan goede kans om als één van de twee of drie bedrijven in Nederland aangewezen te worden om kabels te verwerken. De provincie Groningen heeft Berger vanaf het begin in dit streven gesteund.

Omdat het aanwijzen van 'goedgekeurde' bedrijven zo lang op zich laat wachten, heeft Berger de laatste jaren onvoldoende aanbod van kabels gehad. Gevolg was dat het bedrijf - dat totnu toe zonder één cent subsidie heeft gedraaid - in financiële moeilijkheden kwam. Daarom heeft sinds kort het Energiebedrijf voor Groningen en Drenthe (EGD) een meerderheidsbelang genomen in het bedrijf. Dankzij de steun van het EGD is het voortbe-

staan van Berger Recycling bv op dit moment verzekerd.

ENERGIEBEDRIJVEN

Voor het EGD hebben vooral twee overwegingen een rol gespeeld bij deze financiële ondersteuning. De milieuverantwoorde verwerking van kabels is in de interne milieuzorg van het EGD een belangrijk uitgangspunt. Het EGD levert daarom al sinds september 1992 al zijn kabelafval aan Berger. Het goed verwerken van kabels ligt in het verlengde van de EGD-activiteiten. Daarnaast vindt het EGD het belangrijk dat een dergelijk hoogwaardig en innovatief bedrijf in Noord-Nederland behouden blijft, inclusief de werkgelegenheid. Het is ook gewoon praktisch een dergelijk bedrijf in de eigen regio te hebben.

De financiële deelname past uitstekend in de opzet van de nieuwe 'milieu-poot' van het EGD. Samen met de andere energiebedrijven in Noord- en Oost-Nederland (Ijsselmij en PEB/PGEM) is het EGD bezig een milieuo-

nderneming op te richten. Deze onderneming zal een groot aantal milieuverantwoorde activiteiten gaan ontplooiën die voor energiebedrijven van belang zijn.

ENTHOUSIAST

Naar schatting ontstaat er in Nederland jaarlijks 55.000 ton afvalkabel. Een belangrijk deel daarvan is afkomstig van energiebedrijven. De meeste energiebedrijven zijn inmiddels op de hoogte van de milieuverantwoorde kabelverwerking in Hoogeveen. En hoewel men er onverdeeld enthousiast op reageert, spelen economische motieven totnu toe meestal de doorslag bij het opruimen van oude kabels: kabelbranden is gewoon goedkoper. Alle energiebedrijven in Nederland hebben inmiddels de afspraak gemaakt dat ze in de nabije toekomst hun gebruikte kabels bij een 'goedgekeurde' verwerker zullen gaan inleveren. Voor bedrijven als Berger betekent deze beslissing toekomstperspectief met een gegarandeerde hoeveelheid omzet. >

De kabels worden eerst gesorteerd en verknipt

